

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dialogvs De Veneratione & inuocatione sancto[rum],
co[n]tra perfidia[m] Lutherana[m], ad reuerendissimu[m]
in Chr[ist]o patre[m], illustrissimu[m]q[ue] principe[m] &
d[omi]n[u]m D. Herma[n]nu[m] de ...**

Hoogstraten, Jacobus van

Coloniae, 1524

VD16 H 4813

Lonicerus in solutionib[us] argume[n]toru[m]. Cap. X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35673

De inuocatione sanctorum.

afferre nequeris, mitte nugas istas, ac desine tandē menda
cijs & ijs qdē ipudētissimis sc̃tōs blasphemādo uellicare.

Lonicerus in solutionib⁹ argumētōrū. Cap. X.

LONICE.

Sic scilicet probas &c. sc̃tōꝝ inuocationē Chorebe in
signis. Principio ais eccliam nō errasse in sc̃tōꝝ inuo/
catione cū spūs sc̃tūs docuerit illā oēm ueritatem &c.
Si ex te querā, qd sit ecclia, nōne rñdebis mihi, Papa cū su
is. Sic hanc ob causam duplicē pono, alterā catholicā, q̃ ca
put Ch̃m habet unicū, aliudq; nescit, ipsa uero corpus est
qddā Ch̃i p̃ciosum, siue sit in oriēte uel occidente, austro
uel aqlone, q̃ euangelio & ũbo dei regiū, uiuit & cōseruat
hæc nō uidet oculis carnis, nō est p̃sonata, nō insidet mu/
labus excellēter phaleratis, nō est certo loco colligata, uer
rū ubicūq; baptisma, & uerū dei uerbū est, promulgat &
uiuit, istic est ecclia. Porro hæc dū uerbo dei uero dirigūt,
errare nō p̃t, dū uero uerbo dei destituit, nō p̃t nō errare.
Alterā Romanā siue papisticā, q̃ caput habet papā &c. ef
fecminatū illud Antich̃i corpus, q̃ dū se iudicē uerbi dei
cōstituit, illud pro suo t̃m̃ quēstu exterminans, nunq̃ non
errat &c. ita ut nō mereat dici ecclia, sed rectissime synago
ga sathanæ, Babylon q̃q; meretrix illa magna &c.

Audi qd mihi scripserit uenerād⁹ theolog⁹, quē tu tāq̃ THEOLO
Chorebū as p̃naris, ũitatis (iq̃t) deprauator ille Ioānes Lo
nicerus, q̃ rñsioni suæ uia pararet, rñsionē somniat, quam
q̃sit⁹ nūq̃ dedissem, ut q̃ ecclie noie, nihil aliud q̃ papa et
sui intelligat. Quid uero sit ecclia, & qd sentiendū sit de ea
quā tu inuisibilē ponis, dudū mg̃ro tuo Luthero, q̃ in hoc
errore arcē tenet, eo libello q̃ scriptus est ad inuictissimum
Cæsarē Carolū rñdimus, ubi in p̃fatione non oscitanter
sup hoc articulo differuimus, accuratius t̃m̃ & effusius hāc
rē alias, q̃n cū Lutheranis fucis nob̃ res eēt, explanauim⁹.
Cæterū ut cōuicia, cōtumelias, iniurias, opprobria silētio
p̃tereamus, hoc unū dicere ac rñdere uisum est, Ex ecclia
quā catholicā, ac uerbo dei & euangelio cōseruatā p̃dicas
ne unus qdē sc̃tōꝝ auersatus fuit inuocationē sanctorum.

Caput decimum.

Nullus unq[ue]
s[an]c[t]o[rum] aucto[ritas]
tus est inuoca
tione s[an]c[t]o[rum].

LONICE
paulo post p[re]
cedentia.

THEOLO

Matthæi. v.

Ver[um] tres d[ic]taxat in[ter] tot hereticos (Hiero. teste) Basilides
Eunomi[us] atq[ue] Vigilanti[us], ob id ab uniuerso orbe d[an]ati, san
cto[rum] iuocatione execrati sunt, q[ui] sane cecitate[m], Luthera
na rabies imitat[ur]. An v[er]o hi tres heretici de q[ui]b[us] mentione[m] fe
cim[us] cu[m] uniuerso Lutheranor[um] coetu, catholicam eccl[esi]am p[ro]
se ferat, & no[n] poti[us] sicut antea dixim[us] priapistica[m] synago
ga[m] exprimant, alio[quin] esto iudiciu[m]. Tu aut[em] de eccl[esi]a p[er]sequere.
¶ No[n] refert q[uo]d multi s[an]c[t]i uiixerint & hodie uiuant in ista
synagoga, p[er]t[inet] deus suos in medio fornacis ardētis co[n]serua
re. Gloriaris Balthasar mateologe te uelle cu[m] Au. Hiero
ny. & reliq[ui]s errare p[re]s[ent]ibus s[an]c[t]is. Hic tibi obijcio ch[ri]stianum
apophtegma & scite dictu[m] p[re]clari & summi Eslingesi co[n]
sulis. Si (inq[ui]t) maiores natu & progenitores n[ost]ri iter inces
sere lubricu[m] & salebrosum, q[uo]d ni recta (du[m]modo manfeste
tur) incedam[us]? Sed tu p[er]sequere. Ergo s[an]c[t]i p[re]s[ent] lubricu[m] am
bulaueru[n]t, & no[n] recta uia? Imo no[n] in oib[us], sed aliq[ui]b[us], ue
ru[m] no[n] p[er]tinaces p[er]sistere in suis obseruatiunculis. Si q[ui]spia[m] p[er]
scripturas eos redarguisset, recta aspernati no[n] fuissent. Pi
us error fuit, que[m] fides eor[um] erga deu[m] & proxim[u]m extinxit.
Tu impie erras &c. cu[m] Augustino, & Hier. te errare iacti
tas &c. Augu. no[n] uult q[uo]d eu[m] imitemur, si errasse co[n]uincit.
¶ Quid igit[ur] tu sophista uis errare cu[m] sanctis patribus?
¶ S[an]c[t]os adhuc in corpe co[n]stitutos, magna eccl[esi]e bona
adeptos ee, ueri[us] notiusq[ue] supra ee dixisti, q[uo]d ut hesitatio[n]is
q[ui]q[ue] admittat. Ex ip[s]is ergo tuis v[er]bis sic co[n]tra uisum est ar
gum[en]tari. Pro certo scim[us] inge[n]te ac innu[m]erabile s[an]c[t]o[rum] nu
me[r]u[m] fuisse, q[uo]d & pro se, & pro uniuersa dei eccl[esi]a, precibus
haud somnoleter diuinam clem[en]tia[m] pulsaru[n]t, q[ui]tenus p[re]serua
rent a p[er]niciosis prauisq[ue] errorib[us]. At ne un[us] q[ui]de[m] hor[um] in
uetus e[st], q[uo]d s[an]c[t]o[rum] iuocatione[m] asp[er]nat[us] fuerit. Ia[m] cu[m] iuxta sal
uatoris uoce[m], Nemo accedit lucerna[m], & ponit ea[m] sub mo
dio, sed sup[er] candelabru[m], ut luceat oib[us] q[ui] in domo sunt, q[uo]d
credis? nu[m] Ch[ri]st[us] tanto t[em]p[or]e sp[er]sam suam p[re]dilecta[m] eccl[esi]am, ta[m]
putido errore ingnatam, tot heresum labyrinthis implicitam
reliq[ui]t, si s[an]c[t]i inuocadi no[n] essent? An ea[m] luscā malebat?

De inuocatione sanctorum.

doctrināq; suā q̄ nūc in oēs mortales ppagata ē, oī caligi-
 ne, oib⁹ tenebris optā legi malebat, q̄ his errorib⁹ nebul⁹ uin-
 dicaret. Vide cādide lector, q̄ insignit⁹ hallucināt boni illi In Luthera-
nos inuectio.
 Lutherani, Chrs hāc v̄itatē tot annorū millib⁹ occultā &
 obstrusam eē uoluit, & nūc solos Lutheranos ad unguem
 certiores fecit ac docuit. Cæter⁹ doctores sc̄ti oēs loquuti
 sunt ut hoies, scripserūt ut hoies, nēpe q̄ tm̄ hoies erāt, Hi
 autē ebrij Lutherani, supnis penetralib⁹ digni habiti sunt,
 his solū mysteriorū religionē pollicit⁹ ē de⁹, hi nulla ex p-
 te titubāt, qcqd scribūt, qcqd dicūt, id spū sc̄to authore &
 scribūt et dicūt, Soli in carne cœlestia intueri & cognosce-
 re pnt. Quicqd pferūt Sibyllę oraculū ē. Et ut semel dicā
 Chrs sc̄tis suis oib⁹ usq; hodie v̄itatē hāc occultauit, & so-
 lis Lutheranis oīa sacra calcātib⁹, oīs castimoniæ cōspur-
 catorib⁹. Insup & Veneris & dei Priapi in synagoga pria-
 pistica sacrificulis & cultoribus, eā referādā seruauit. Præ-
 terea ut te euāgelicū nugatorē accurat⁹ attingam⁹, pius in-
 qs error fuit, quē fides erga deū extinxit & c. Retorsio argu-
menti in au-
thorem. Dicas q̄so, si
 potes, qd magis ipiū, qd magis a pietate alienū eē p̄t q̄ alio-
 rū deorū cultura, cū sit blasphemia dñici noīs, qñ qdē pie-
 tas circa diuini noīs cultū & reuerētiā p̄cipue cōsistat. qd
 ergo eos sc̄tos dicis, qs mō impietatis insimulasti? qd errorē
 piū affirmas, ex q̄ tot impietatis s̄bnascūt uitia? quō illū erro-
 rē excusabit fides, q̄ in ceteros errores plurimū fidei repu-
 gnat. At uero si tā execrabilis error, q̄ uel tua snia blasphe-
 miā, & perfidiā sapit, crimina adeo manifesta excusare p̄t
 dic tu q̄so te, qñ illud aplī locū habebit, qd de doctiorib⁹
 dicit hominib⁹. Si qs ignorauerit ignorabit. Q̄ uero scri-
 bis uenerandū doctorem Balthasar dixisse se malle errare I. Corin. xiiij.
Excusatur pa-
stor Essingen.
 cū sanctis patribus, solens tuo more facis, Quis eī adeo
 est stupidus, qui errare cōcupiscat, quū natura id nobis in-
 dirū sit, ut scire desiderem⁹. Vide hic pie lector malignita-
 tis studiū, quō oīa inuertit. Nō eī uir ille uenerabilis uo-
 luit errare id qd hui⁹ sycophātę resonat impostura, Nem-
 pe qui nobis scribens, nollem (inquīt) cum angelis errare.

Verū maluit a p̄fidis iudicari errans, q̄ ab ipsa v̄itate recedere, & cū Lutheranis (q̄ a s̄ctis dissentiūt p̄rib⁹) s̄ape. Atq̄ eo locutiōis ḡne & ego libēs errare uolo una cum illo.

LONICE
cōtinuo ad p̄s
cedentia.

¶ Deinde ut ausus es inuocationē s̄ctōrū ex spū s̄ctō oratā pro cōcione declamare Ch̄ri uerba adulterat⁹, textū citas Iohannis, Spūs s̄ctūs docebit uos oēm ueritatē, Nō loquit ex semetipso &c. Nō loquit nec docet spūs s̄ctūs qd̄ est cōtra uerbū Ch̄ri & scripturā qn cōfer & locū q̄ est Iohan. xiii. Aliū paracletū spm̄ s̄ctm̄ mittā uobis q̄ ad memoriam reuocabit aut suggeret oīa q̄cūq̄ dixi, Viden spm̄ s̄ctm̄ docturum q̄ Ch̄rūs ante docuit &c.

THEOLO
Iohan. xiii.

¶ Euangelicū textū hic satis corrūpis, atq̄ id pro cōsuetudinē facis. Sic em̄ h̄z text⁹. Paraclet⁹ aut spūs s̄ctūs quē p̄mittet ī noīe meo, ille uos docebit oīa, nā & suggeret uobis oīa, q̄cūq̄ dixero uob. Duas ergo hic text⁹ cōplectit⁹ p̄missiōes, nā unā q̄ d̄t, spūs s̄ctūs ille docebit uos oīa, alterā nō ita absolutā, sed magis restrictā, q̄ dicit, & suggeret uobis oīa q̄cūq̄ dixero uobis. Tertiā aut uenerādus inducit theologus, q̄ dicit, spūs s̄ctūs docebit uos oēm ueritatē. Et hec sane eadē est cū prima. Tu uero v̄ba Ch̄ri adulterat⁹, astu & dolo, primā p̄termittis, & secūdā q̄ illi cōtinuo cōiūgit exprimis, ut aliqd̄ uelamen tuis mēdacijs p̄tendere possis. Sed sp̄ssiori opus ēēt tegumēto, pellucet em̄ atq̄ tā apta res palliari haud facile p̄t. Quo circa hic immodice deliras. Si em̄ iuxta scdā (quā tu affers) p̄missionē, spūs s̄ctūs p̄mittat oīa q̄cūq̄ Ch̄rs dixit suggestur⁹ aplis. Nūqd̄ huic (id qd̄ tibi uisum est) repugnabit sp̄sio tertiā p̄ uenerādū theologū inducta, q̄ promittit spūs s̄ctūs aplos oēm docturus ueritatē ad salutē scilicet fideliū necessariā? Minime, qn̄ potius si oculos apias clare cōspicies tertiā prorsus cōfirmare secūdā. Cur itaq̄ calūniator euangelice ita impudēter debaccharis, ut q̄ maxime cōsentanea sunt, ea inter se pugnare dicas. Quin tu cōfer & locū q̄ sequit uerba p̄te citata. Iā nō m̄lta loquar uobiscū. & alias. Adhuc multa habeo uobis dicere, sed nō potestis portare mō, qbus sa

Astus & dolo
Lutherani
circa scripturam.

Delirat Lutheranus.

Iohan. xiii.

De inuocatione sanctorum.

ne si adiungam⁹ ea q̄ Ch̄s dixit apl̄is, p⁹ hęc v̄ba inuenie-
mus admodū pauca eē talia Ch̄i v̄ba, q̄ ap̄d euangelistas
legūt̄ descripta. Proinde his oib⁹ attētis, p̄fecto tu (q̄tūli-
bet q̄d scriptū nō legīt, ex cōsuetudine reñcias) tñ etiā si ue-
lis, inficiari nō poteris, sp̄m sc̄m m̄ta fuisse ap̄los doctū-
rū, q̄ Ch̄s añ nō docuit, Ch̄m q̄q; in carne p̄sentē, m̄tas
reliq̄sse v̄itates, q̄s p̄ sp̄m erat reseratur⁹, Nepe q̄ de eodē
sp̄u cū dixerat docebit uos oēm v̄itatē, cōtinuo subiūgit,
Nō em̄ loquet̄ a semetipso &c. ille me clarificabit, q̄a de
meo accipiet et annūciabit uobis. Rursus ut institutū n̄m
pingui minerva declarem⁹ & nihil amplius desideres ope-
p̄ciū duxim⁹ aliq̄d subiungere exēplū, ut em̄ ap̄licoꝝ actū
sacra prodit historia sup̄ circūcisiōne aliorūq; legaliū abro-
gatione aliquādiu nutauit ueritas inter fideles. Et cur hoc
nisi q̄a Ch̄s eā nō expresserat? Et ergo in Ch̄i eccl̄ia, lon-
ge secus hic atq; ille de ea re sentiebat usq; ad annū ab ascē-
sione dñi ferme quartūdecimū. Nā tūc primo inito cōci-
lio, p̄ sp̄m sc̄m certiores facti sunt apl̄i, et q̄d faciendū eēt
didicerūt, cū in suo decreto cōuersis scriberēt ex gētib⁹, ui-
sum est sp̄ui sc̄to & nob̄, nihil ultra imponere uobis oneris
(scilicet in legalib⁹) q̄ ut abstinēatis uos ab imolatis simu-
lachrorū & sanguine suffocato & fornicatione. Hāc aut̄
ueritatē post ascēsiōnē dñi aliqñ ignorauit Petr⁹. Nā p̄re-
dicta pendēte altercatōe, cecidit sup̄ Petrū mētis excessus
& uidit lintheū magnū submitti de cōelo in terrā, in quo
erāt oīa q̄drupedia &c. & uolatilia cōeli, & facta est uox
ad eū, Surge Petre, occide & māduca. Petr⁹ aut̄ rñdit, Ab-
sit dñe, q̄a nūq̄ māducaui oīe cōe & immūdū. Vides ne
mō Petrū tūc ignorasse, In euangelica lege nō eē turādū
delectū cibor̄, sed postea eā ueritatē didicisse. Postremo,
ut ad n̄m institutū oīo redeat. Si (ut tua est sn̄ia) sancti nō
sint inuocandi, Si sp̄s sc̄tūs (Ch̄o promittēte) docturus
erat ap̄los oēm ueritatē (ad salutē scilicet necessariā) nō ap-
paret, quō aut fieri aut credi possit, q̄ in articulo inuocatio-
nis sc̄toꝝ, eccl̄iam (nō dico Romanā, sed ulēm) nō illumi-

Iohan. xvi.

Ibidem.

Sp̄s sanctus
multa docuit
q̄ Ch̄s nō ex-
presserat.

Actu. xv.

Actu. x.

Iohan. xvi.

Caput undecimum.

nauerit, sed tetrīs errorū tenebris implicitā p̄ tot annorū se-
cula reliquerit. Hoc etem̄ pacto, infallibilis promissor sue
sp̄sioni min⁹ satisfecisset, qđ utiq; blasphemū est, non mō
dicere, sed & cogitare. Et hāc uenerabilis doctor, quē tu
miser nugator alpnaris pro concione cōtra te declamauit
sniam, quā utiq; nō mō sanam, uerū & sanctā estimamus.

LONICE
continuo ad
prædicta.

¶ Esto uero, qđ ex spū sc̄to orta sit inuocatio sc̄torū, edis-
sere qđ scriptū est bibliorū loco. Sed locū monstrare nō po-
tes, ne unū quidē, ni ad caput tuū detortū.

THEOLO

¶ Vt placet hō sibi, nā ita cōfidēter loquit̄, q̄si nemo ex-
tra eū unq; attigisset scripturas. Nihil tñ agit, etiā qñ maxi-
me turget, qđ uel hoc in loco uidere licet. Nā ridicule ad-
oñdendū locū scripturæ nos prouocat, q̄si post canonicas
scripturas initio editas, nihil noui p̄ spm̄ sc̄m, utpote oci-
osum eccl̄iæ gubernatorē, sit exortū, qđ antea expressum
nō fuerit in sacris lris, q̄s admodū modicas & pbreues cun-
ctis eē patet. Verū his satis supq; in p̄cedētib⁹ satisfactū ar-

¶ Lon. continuo ad p̄cedētia. Cap. XI. (bitramur

LONICE.

P̄ostremo fateris & recte sc̄tos nō inuocādos, ut nob̄
qđ p̄stent auxiliij, sed ut intercedant pro nobis. Nōne
synagoga Saranæ papistica hacten⁹ sc̄tos colit, ut cu-
stodiant a pestilentia &c. Negare nō potes quū tui docto-
res alios sanctos alijs munijs, et suppetias nobis ferēdi, mo-
dis a deo nobis donatos fingant.

THEOLO

Mēdaciter cō-
tra ecclesiam
Lutheranus
latrat.

¶ Ingenue fatemur sc̄tos ea cōditione nō eē inuocādos
seu colēdos, q̄si ipsis liberū eēt hoib⁹, sanitatis bñficia cō-
ferre, a mala morte tueri, pestē a corpe depellere, cui⁹ er-
roris tu mēdaciter inculcas sanctā eccl̄iam, sed ea de cā eorū
subsidiū imploram⁹, ut ipsi a deo oīnib⁹ nobis salutē ob-
tineant. Neq; id doctores n̄rī (id qđ tu mētiris) fingūt, sed
diuinæ pietatis crebro experimēto eruditi, pie sc̄tēq; cre-
dēdū sentiūt, deū nōnullos sc̄torū nūero ea p̄ ceteris hono-
rare p̄rogatiua, ut ad eorū implorationē deus certa cōferat
bñficia, Neq; absurdū cuipiā uideri debet, si sc̄tis qbus in
hac uia, alia & alia meritorū, id est, patiētiae, uirginitatis,